

NAKLAD 65.050

Gazeta BIAŁOSTOCKA

ORGAN KW POLSKIEJ ZJEDNOCZONEJ PARTII ROBOTNICZEJ

Nr 91 (3012) Wtorek, 18. IV. 1961 r. Cena 50 gr

Radzieckie aide memoire w sprawie Laosu

Agencja Reutera donosi, że w niedzielę wieczorem radziecki minister Spraw Zagranicznych A. Gromyko wręczył ambasadorowi W. Brytanii w Związku Radzieckim Robertsowi radzieckie aide memoire na temat Laosu.

Stanowi ono odpowiedź na propozycje brytyjskie w sprawie uregulowania problemu laotańskiego z 23 marca br. Przedstawiciele ambasady brytyjskiej w Moskwie odmówili podania jakichkolwiek informacji na temat radzieckiego aide-memoire ograniczając się do stwierdzenia, że zostało ono natychmiast przesłane do Londynu, gdzie będzie przedmiotem studiów rządu brytyjskiego.

Wstępne dane o frekwencji wyborczej

Lp.	województwo	uprawnionych do głosowania	głosujących	proc.
1.	m. st. Warszawa	799.534	760.000	95
2.	m. Łódź	492.769	465.567	96
3.	m. Kraków	335.516	312.364	93,4
4.	m. Poznań	279.145	266.645	95,6
5.	m. Wrocław	287.637	270.287	94,8
6.	woj. Białystok	679.594	652.248	96,6
7.	Bydgoszcz	1.031.804	994.389	96,6
8.	Gdańsk	735.143	728.988	96,6
9.	Katowice	2.209.528	2.121.872	96,6
10.	Kielce	1.110.729	1.059.672	95,6
11.	Koszalin	377.501	362.672	96,7
12.	Kraków	1.248.665	1.157.655	92,9
13.	Lublin	1.141.621	1.095.904	96,5
14.	Łódź	1.016.736	970.732	94,6
15.	Olsztyn	501.396	480.308	96,3
16.	Opole	599.470	578.807	96,6
17.	Poznań	1.220.597	1.168.109	95,7
18.	Rzeszów	991.040	949.742	96,5
19.	Szczecin	434.568	417.878	96,6
20.	Warszawa	1.459.095	1.345.743	92,5
21.	Wrocław	1.032.249	1.009.577	97,2
22.	Zielona Góra	444.747	425.229	96,5

140 tysięcy osób oblicza wyniki wyborów

Głosuje Wł. Gomułka

I sekretarz Komitetu Centralnego Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej — Władysław Gomułka w lokalu komisji wyborczej.

CAF — fot. Dąbrowiecki

Według niepełnych danych na Białostocczyźnie głosowało 96,6 proc. wyborców

WARSZAWA (PAP) 17. 4. 17 bm. w nocy ok. 140 tys. członków komisji wyborczych wszystkich szczebli zajętych było obliczaniem wyników głosowania i ustalaniem wyników wyborów.

Od godz. 22-giej w niedzielę, tj. od chwili zamknięcia lokali wyborczych do późnej nocy pracowali członkowie obwodowych komisji wyborczych. Obliczyli oni wyniki głosowania w swych obwodach i sporządzili protokoły w tej sprawie odrębne dla wyborów do Sejmu i dla wyborów do rad narodowych.

Witamy na Białostocczyźnie Dziś przyjeżdża delegacja nauczycieli Grodzieńszczyzny

Dziś przyjeżdża na Białostocczyznę 5-osobowa grupa nauczycieli Grodzieńszczyzny. O godzinie 10 nastąpi powitanie gości na punkcie granicznym w Kuźnicy.

W drodze do Białegostoku delegacja zwiedzi budowę szkoły i Domu Nauczyciela w Sokoldzie oraz Technikum Plastyczne i Dom Dziecka w Supraślu.

Po południu grupa nauczycieli gościć będzie w III Liceum Ogólnokształcącym w Białymstoku, gdzie zapozna się z organizacją zajęć z dziedziny motoryzacji i gospodarstwa domowego. Z kolei goście zwiedzą Studium Nauczycielskie. O godz. 18 odbędzie się spotkanie z młodzieżą ZMS w kawiarni Związków Zawodowych.

Grupa nauczycieli grodzieńskich przebywać będzie u nas do piątku, 21 bm. W tym czasie zwiedzi wiele ośrodków nauczania i wychowania na terenie naszego województwa.

Dodać należy, że w tym samym czasie na terenie Obwodu Grodzieńskiego przebywać będzie również 5-osobowa grupa nauczycieli naszego województwa. (a)

Reprezentanci Polski na XIV Międzynarodowy Kolarski Wyścig Pokoju Warszawa — Berlin — Praga. NA ZDJĘCIU (od lewej): Stanisław Gazda, Stanisław Królak, Bogusław Fornalczyk, Wiesław Jarzębski, Józef Beker, Andrzej Piechaczek. CAF — fot. Uklejewski

Odznaczenia dla twórców statku kosmicznego „Wostok”

Komitet Centralny KPZR i Rada Ministrów ZSRR postanowiły przyznać odznaczenia państwowe — ordery i medale uczonym, robotnikom, technikom i inżynierom, którzy przyczynili się do zbudowania statku kosmicznego „Wostok” i odbycia pierwszego w świecie pomyślnego lotu kosmonauty radzieckiego.

J. Gagarina witają koledzy — lotnicy wkrótce po wylądowaniu statku kosmicznego „Wostok”. Fot. — CAF

Haniebny akt imperialistów amerykańskich Wczoraj rozpoczęła się inwazja na Kubę

NOWY JORK (PAP) 17. 4. Agencja UPI podała informacje swego korespondenta Francis McCarthy'ego: „W poniedziałek rano dookoła desantu na Kubie. Fidel Castro natychmiast wysłał tysiące swych żołnierzy na wybrzeże, a stawił opór napastnikom, którzy utworzyli przyczółek mostowy w prowincji Matanzas. Siły brońowe Castro po-

mylnie przeprowadzili pierwsze etapy operacji”. Agencja podaje dalej, że przewodniczący „Komitetu rewolucyjnego Kuby” Cardona ogłosił z tajnej siedziby swego sztabu w Nowym Jorku, że „walka o wyrzucenie Castro rozpoczęła się 15 kwietnia wieczorem, kiedy to kilkuset żołnierzy wylądowało na wybrzeżu w prowincji Oriente”.

Radiostacje armii Castro — jak oświadczył Cardona doniosły o kilku innych większych desantach na wybrzeżu w prowincji Matanzas, na południu Kuby, które koncentrowały się wokół zatoki Cochina. Rząd ogłosił, że siły desantowe wylądowały w Gironie. Zwolennicy Castro nie dopuścili w Playa Larga do lądowania statku desantowego.

O godz. 5.30 rano, w 6 godzin po desancie w Matanzas 3 bataliony wojsk Castro i cztery czołgi prowadziły drogę do miejsca desantu. Cardona oświadczył, że wojska desantowe wkroczyły w głąb prowincji Oriente.

NOWY JORK (PAP) 17. 4. Korespondent Agencji UP! donosi: Stacja nadawcza kubańskiego Ministerstwa Robót Publicznych nadała wiadomość, iż cztery samoloty

Start pojazdu kosmicznego „Wostok” ku gwiazdom. (O statkach kosmicznych przyszłości — czytaj na str. 3). CAF — Telefoto

Walki w Angoli

LONDYN (PAP) 17. 4. W całej Angoli trwa walka między wojskami portugalskimi a oddziałami powstańców. Doniesienia agencji podkreślają, że operacje powstańców mają planowany i zorganizowany charakter.

POGODA

Dziś na ogół słonecznie. maks. ok. +17 st. C. Wiatry — be północno-wschodnie i wschodnie. Jutro chmurno z rozproszonymi opadami. Temperatura bez większych zmian.

Powszechnym udziałem w wyborach cała POLSKA poparła program Frontu Jedności Narodu

Głosuje premier Józef Cyrankiewicz.
CAF — fot. Wdowiński

Głosują wiceminister Szkolnictwa Wyższego Eugenia Krassowska i prof. Jerzy Jodłowski.
CAF — fot. Uchymiak

Ogłoszone dotychczas wstępne dane mówiące o bardzo wysokiej frekwencji, pozwalają na sformułowanie bezspornego wniosku: wybory do Sejmu i rad narodowych stały się uroczystą manifestacją poparcia naszego społeczeństwa dla programu Frontu Jedności Narodu. Wyraziły one w sposób dobitny, a zarazem pełen optymizmu, najistotniejszą treść naszego współczesnego życia — wielką jedność narodu opartą na mocnym fundamencie wytyczonej przez partię polityki budownictwa socjalizmu i obrony pokoju.

Miliony obywateli reprezentujących rozmaite warstwy i kręgi społeczne mieszkańców miast i wsi wykazały w kwestiach zasadniczych, programowych powszechną zgodność poglądów i pełną patriotyzmu postawę.

Głosuje przewodniczący Rady Państwa Aleksander Zawadzki.
CAF — fot. Tyمیński

Jedną z najstarszych kobiet biorących udział w niedzielnych wyborach, była 95-letnia Anna Kryńska z Lap.
fot. A. Zdrodowski

Lapy stały się sławne na cały kraj. Z jakiego powodu? Z powodu... Lapińskich. W czasie niedzielnych wyborów, co szósty wyborca w Lapiach nazywał się Lapiński. Właśnie na zdjęciu widzimy, jak Eugeniusz Lapiński otrzymuje kartki wyborcze z rąk Haliny Lapińskiej.
fot. A. Zdrodowski

Wielu wyborców przyszło ze swymi pociechami.
Na zdjęciu: w jednym z lokalów wyborczych w Zambrowie.
fot. A. Zdrodowski

Mamy już poza sobą dzień wyborów. Był on ukoronowaniem wielotygodniowej rozmowy jaką prowadziła partia z całym społeczeństwem. Był on jak gdyby podsumowaniem tego wszystkiego, co zaprzętało nasze myśli w okresie kampanii przedwyborczej, nad czym radziliśmy na wielu spotkaniach, naradach.

Trudno kusić się już dziś o jakiś bilans wyborczy. Do późnego wieczora w niedzielę nadchodzący z całego kraju meldunki o wysokiej frekwencji w lokalach wyborczych, wiadomości o tym, że wszędzie panowała szczególna atmosfera, łącząca nastroj powagi z odświętną radością i swobodą.

Nastroj był podobny do tego, który zazwyczaj cechuje dzień 1 Maja. Analogie tę nasuwały na myśl i barwne dekoracje i wiosna, która w tym roku zawitała szczególnie wesoło, ciesząc nas zielenią drzew i barwnymi sukniemi kobiet. Kojarzyła się wyborcza, kwietniowa niedziela z majem, bo od rana świątecznie ożywiły się ulice, bo tu i tam młodzież po raz pierwszy głosząca szła gremialnie, ze śpiewem i muzyką.

Jeszcze jedno — tak jak w każdy dzień szczególnie doniosły, ludzie wspominali. Niejeden przywoływał na myśl dzień pierwszych w Ludowej Ojczyźnie wyborów. Jakże inaczej wówczas wyglądał nasz kraj. Zrujnowane miasta, spalone wsie, ludzie utrudzeni z piętnem ciężkich przeżyć na twarzach. Wielu z nich nie rozumiało wówczas jeszcze, co to znaczy być obywatelem kraju, w którym zwycięża soc-

jalizm. Nie zdawało sobie sprawy, że są rzeczywistymi gospodarzami Ojczyzny. Dziś to już historia — dla młodych odległa. Pokolenie, które ich poprzedziło, nie tylko usunęło zgłiszczą, ale uczyło nowego stosunku do świata, do Ojczyzny, do naszych własnych spraw.

Dzień wyborów był tego wymownym dowodem. Obywatele naszego kraju poszli do urn wyborczych i dlatego, że to ich obowiązek i dlatego, że rozumieją, iż jest to ich prawem. Z jaką rozwagą i z jakim zrozumieniem powagi chwili wkładali kartki do kopert. W geście, który towarzyszył wkładaniu głosu do urny, był mocny akcent osobistej decyzji, osobistej akceptacji i zrozumienia, że to nie formalny akt, ale świadomy wybór drogi, po której idąc zapewnimy Ojczyźnie dobrą, takiej jaką pragniemy, przyszłość.

W połączonym akcie wyborczym do Sejmu i rad narodowych miliony Polaków decydowało zarówno o sprawach wagi ogólnopolskiej jak i o sprawach codziennych nam i bliskich. W jakiś sposób rzutowało to na pewno na atmosferę dni wyborów — łączyło podniosłość ze swobodą...

Wkrótce będą wiadome ostateczne, pełne wyniki wyborów. Już dziś jednak można powiedzieć — że to czego byliśmy świadkami i uczestnikami w dniu 16 kwietnia 1961 roku było pięknym i głęboko przekonującym dowodem, że naród nasz ufa partii, że popiera gorąco program Frontu Jedności Narodu, że zgłasza swój akces do dalszej pracy dla dobra Polski, pokoju, socjalizmu!

Statki kosmiczne przyszłości

- KOSMOPLANY OKOŁOZIEMSKIE I MIĘDZYPLANETARNE
- STATKI KIEROWANE PRZEZ CZŁOWIEKA
- URZĄDZENIA CHRONIĄCE PRZED SKUTKAMI PRZYSPIESZENIA I NIEWAŻKOŚCI
- LĄDOWANIE NA Z GÓRY OKREŚLONYM AERODROMIE

„Ekonomiczniejsza Gazeta” opublikowała artykuł kandydata nauk technicznych W. Denisowa, poświęcony statkom kosmicznym przyszłości.

Autor dzieli sterowane statki kosmiczne, zwane przez siebie kosmoplanami, na dwie wielkie klasy: okołoziemskie i międzyplanetarne.

Do nadania pierwszej szybkości kosmicznej rakietoplanom okołoziemskim zastosowane byłyby rakietki busterowe (dodatkowe) oraz specjalne urządzenia przyspieszające na starcie. Po wejściu na orbitę okołoziemską lub zbliżoną do niej trajektorię — pisze uczony radziecki — rakietoplan mógłby manewrować, przechodzić z jednej orbity na drugą, schodzić lotem ślizgowym ku Ziemi i lądować w z góry przewidzianym punkcie naszego globu.

Kosmoplany międzyplanetarne, mogące uzyskiwać szybkości przewyższające drugą szybkość kosmiczną (11,2 km na sekundę), przeznaczone będą do odbywania dalekich lotów międzyplanetarnych na Księżyc, planety i gwiazdy.

Przyszłe kosmoplany będą, zdaniem Denisowa, sterowane nie tylko przez urządzenie automatyczne, ale również przez człowieka.

Ponieważ w rakietoplanie kosmonauta narażony będzie na działanie wielkich przyspieszeń, przewiduje się wyposażenie statku kosmicznego w specjalne urządzenia, które będą chroniły człowieka przed skutkami przyspieszeń. Jednym z takich środków ochronnych — stwierdza Denisow — będzie specjalna kabina w kształcie kuli, umocowana na dwóch półosiach, tak by mogła ona wraz z fotelem kosmonauty obracać się o 360 st. wokół osi porzecznej rakietoplanu. Umożliwi to ustawienie jej zawsze w takim położeniu, aby człowiek jak najmniej odczuwał skutki przyspieszenia.

Uczony radziecki pisze, że pewne zakłócenia w funkcjonowaniu organizmu człowieka, jakie mogą powstać podczas przebywania przez długi czas w stanie nieważkości, można zmniejszyć przez odpowiednie przygotowanie, jak również przez wytworzenie w rakietoplanie sztucznego ciężaru drogi wprowadzenia kabiny kosmonauty w ruch obrotowy.

Uczony podkreślił, że sprawa powrotu kosmonauty na Ziemię została poważnie rozwiązana przez radziecką naukę i technikę. Pisze on, iż istnieje kilka wariantów powrotu statku-satelnika. Przede wszystkim należy zmniejszyć szybkość lotu i sprowadzić rakietoplan z orbity. Użytkuje się do przy pomocy systemu sterowania statkiem. Ha-

mowanie odbywa się za pomocą silników tylko w początkowym etapie schodzenia ku Ziemi z uwagi na konieczność oszczędzania paliwa. Następnie wykorzystuje się „hamujące” właściwości atmosfery.

Przy przechodzeniu przez atmosferę powioka kosmoplanu rozgrzewa się. Aby zapobiec zbyt silnemu jej nagrzewaniu, stosuje się powłoki z materiałów ze przewodzących ciepło, albo też system chłodzenia obudowy statku kosmicznego. W dolnych warstwach atmosfery do zmniejszenia szybkości rakietoplanu używa się również specjalnych spadochronów.

Przy tym systemie możliwym jest dokonanie lądowania kosmoplanu nie tylko w określonym rejonie Ziemi, ale nawet na z góry określonym aerodromie. (PAP)

Nauczycielka o Gagarinie

Zaledwie zdążyliśmy odłożyć słuchawkę na widelki, uzyskaliśmy połączenie z Lubercami — niewielkim miasteczkiem, położonym 19 km na południowy-zachód od Moskwy, w którym Jurij Gagarin skończył Szkołę Rzemieśl.

I uberce: Słucham, mówi dyrektor szkoły.

Warszawa: Czy moglibyśmy poprosić do telefonu któregoś z nauczycieli Jurija Gagarina?

L: Przekazuję słuchawkę majstrowi Zofii Zinger.

W: W waszej szkole Jurij Gagarin spędził dwa lata. Powiedźcie nam coś o jego zainteresowaniach.

L: Jurij uczył się doskonale. Wiele czytał. Przeważnie literaturę piękną, a także powieści fantastyczno-naukowe. Na pewno nie przyspieszał, że stanie się bohaterem bardziej fantastycznej przygody niż te, które poznał z książek. Był to chłopiec wszechstronnie rozwinięty. Zobaczyć go można było na boisku, uganianiającego się za piłką w szkolnej drużynie piłkarskiej, albo na bieżni podczas zajęć szkolnej sekcji lekkoatletycznej. Wieczorami śpiewał w chórze i brał udział w zajęciach kółka dramatycznego. O ile pamiętam, nigdy nie przypadł mu w udziale sceniczna rola... kosmonauty.

Rozmawiał: R. B. (WiT-AR)

GAGARIN DO ZWOLENNIKÓW ATLANTYCKIEJ STRATEGII ATOMOWEJ: Radzę zająć się pokojowymi sprawami i patrzeć dalej własnego nosa.
Rys. „Prawda”

